

[Els Peeters]

DURF! ERVAAR! LEER! DOE! & GROEI!

Studiedag voor schoolleiders met lef!

Startende directeuren krijgen regelmatig te maken met nieuwe, soms lastige thema's en vraagstukken. Dat blijkt tenminste uit de contacten die de regioadviseurs van het Vervangingsfonds/Participatiefonds (Vf/Pf) hebben met deze schoolleiders. Er is behoefte aan praktische ondersteuning om verder te kunnen groeien in het vak. Om in die behoefte te voorzien, is op 9 februari jl. de studiedag 'DURF! ERVAAR! LEER! DOE! & GROEI!' georganiseerd. Met ruim 50 aanmeldingen bleek het initiatief een schot in de roos. Uitdagende thema's als 'Bent u een softe sukkel of een botte boer?' en 'Bloopers voor beginners' gaven al aan dat het geen saaie dag zou worden. We vroegen vier enthousiaste deelnemers naar hun beleving.

'Authentiek blijven en toch lef tonen'

Milene Glinka uit Maasbracht is een leidinggevende met lef. Milene: 'Sinds anderhalf jaar ben ik teamleider. En die uitdaging ga ik aan, met volle energie, motivatie én met mijn hart. Juist daarom ben ik naar de studiedag gekomen. Want ik wil mezelf blijven ontwikkelen om nog betere resultaten neer te zetten.' Milene heeft de workshops 'Conflicthantering' en 'Effectieve feedback' gevolgd. Een bewuste keuze, zoals ze zelf zegt. 'Net als iedereen kom ik wel eens in een situatie waarbij ik achteraf niet echt tevreden ben over mijn eigen handelen. Empathisch als ik ben, verlies ik mezelf soms in de emotie van de ander. Door de workshop 'Conflicthantering' ben ik me bewust geworden van die valkuil. Ik weet nu waar ik op moet letten tijdens een gesprek. Of eigenlijk al vóórdat ik een gesprek in ga.'

De workshop 'Effectieve feedback bij verzuimsituaties' draaide om aandacht, duidelijkheid en tijd. Het sluit volgens Milene naadloos aan op het vorige thema. 'De ander voldoende aandacht geven en erbij blijven in het gesprek, dat lukt me wel. Nu heb ik geleerd om tegelijkertijd zaken goed af te kaderen voor mezelf en een heel duidelijke boodschap af te geven. Duidelijk zijn in wat je verwacht, in het belang van de ander en de organisatie. En daar ook een tijdsplanning en doel aan verbinden. Kortom, authentiek blijven en toch lef tonen.'

Tip van Milene Glinka: geloof in jezelf

'We staan er niet alleen voor'

Koen Kempers is unitdirecteur van twee basisscholen. Hij is naar de studiedag gekomen omdat er volgens hem 'nog veel valt te halen, maar ook te brengen.' Koen heeft dezelfde workshops als Milene gevolgd. Koen: 'Op een van de scholen waar ik leiding geef, is een ingrijpende cultuurverandering gaande. Dat brengt automatisch meningsverschillen en conflicten met zich mee. Om daar op een goede manier mee om te gaan en mensen in het proces mee te nemen, is communicatie van wezenlijk belang. Vandaag heb ik meer inzicht gekregen daarin. Bijvoorbeeld het bewustzijn dat in een dialoog je verhaal misschien heel anders overkomt dan je bedoelt. Check dus altijd hoe die ander je bericht ontvangt. Daar mag je hem best nog eens op bevragen. Net als het vragen om feedback. Ik heb mijn eigen overtuiging, maar een ander heeft die net zo.'

Deelnemers Koen Kempers en Milene Glinka toonden zich positief over de studiedag.

Toen Koen viereneenhalf jaar geleden begon als leidinggevende, heeft hij gebruik gemaakt van de subsidieregeling startende directeuren. 'Ik heb veel steun gehad van een persoonlijke coach. Van zijn aanpak heb ik veel herkend in de workshop conflict hantering. Vooral hoe je samen een veranderproces doorloopt. Wat ik daarvan heb geleerd? Mensen moeten hun eigen keuzes maken. Ik geef ze tijd en ruimte, maar doe ook een appèl op hun eigen verantwoordelijkheid.'

Tip van Koen Kempers: maak gebruik van de ondersteuning van het Vervangingsfonds

'Geen sloofje van de zaak'

Ron Winkens zit al jarenlang in een leidinggevende functie bij verschillende onderwijsinstellingen. Sinds oktober is hij teruggekeerd in het basisonderwijs en betitelt zichzelf dan ook als startend schoolleider op een nieuwe school. 'Ik zoek steeds weer een andere bril om naar mezelf te kijken. Bovendien zijn dit soort studiedagen bij uitstek geschikt om met veel collega's te praten. En dat is fijn, want het is best wel een eenzame functie.' Ron volgde de workshop 'Dienstbaar of sloofje van de zaak?'. 'Die titel is me op het lijf geschreven. Ik ben enorm betrokken, maar moet mezelf ervoor behoeden dat alles op mijn schouders terecht komt. Dus dacht ik, dáár ga ik mijn oor eens te luister leggen. En het heeft me ook wat opgeleverd. Ik ga nu elke dag bij mezelf te rade: moet ik dit doen? Moet ik dit doen? Het draagt bij aan de bewustwording dat ik mijn agenda soms laat vullen door anderen. Ik moet delegeren en nee durven zeggen. Want ja, ik ben heel dienstbaar, maar geen sloofje van de zaak!'

Helaas was de workshop 'Hoe voorkomt u dat u ondergesneeuwd raakt?' vol. Dus schoof Ron 's middags aan bij zijn tweede keuze: 'Bloopers voor beginners'. 'Ik verwachtte wel wat te leren van andermans bloopers. Maar dat viel tegen. Bij deze workshop vond ik het moeilijk mezelf te verplaatsen in situaties die collega's hebben meegemaakt.'

Al met al kijkt Ron tevreden terug op de dag. 'Vooral omdat de inhoud vanuit de mensen kwam en de dagelijkse praktijk centraal stond.' Slechts één punt van kritiek haalt hij aan: 'De plenaire terugkoppeling was niet zo goed geregeld. Niet alle groepen waren tegelijkertijd klaar, waardoor sommigen lang moesten wachten. Dat is zonde van de tijd.'

Tip van Ron Winkens: laat je agenda niet vullen door anderen

'Volop ruimte om te sparren vanuit de praktijk'

Walter van der Linden is adjunct-directeur van een school met zeer moeilijk opvoedbare en moeilijk lerende kinderen. 'Ik zit nog maar relatief kort in deze functie en ben op zoek naar mijn eigen positie in het werkveld. In het speciaal onderwijs is dat werkveld heel breed. Ik heb externe contacten met zorginstellingen, ouders, hulpverleningsinstanties, gemeente en het Centrum voor Jeugd en Gezin, om er maar een paar te noemen. Naast natuurlijk de contacten met eigen personeel en de leerlingen. En bij al die overlegorganen ben ik bezig om mijn positie te bepalen en te handhaven. Hoe zorg ik dat ik word gehoord, hoe breng ik mijn boodschap over? Met die vraag in het achterhoofd heb ik meegedaan aan de workshop 'Hoe voorkomt u dat u ondergesneeuwd raakt?'

Verder was Walter wel benieuwd naar zijn stijl van leidinggeven. 'Ben ik een softe leidinggevende of kom ik soms wat bot over? Ik hou mezelf de spiegel voor, maar ben vooral ook nieuwsgierig hoe anderen dat ervaren. Je moet jezelf kritisch blijven bekijken en altijd bezig zijn met je eigen ontwikkeling. Dat geldt voor mijn leerkrachten, maar zeker ook voor mij als leidinggevende. Wij hebben te maken met een ontzettend moeilijke doelgroep. Wil je bij blijven, dan moet je investeren in extra kennis en vaardigheden. 'Walter vond het een boeiende dag. 'Het was heel concreet. Er was volop ruimte om te sparren met collega's, zowel binnen als buiten de workshops. Dat is heel leerzaam, omdat het aansluit op de praktijk. Om nou precies aan te geven wat ik ermee heb gedaan, dat is lastig. Daarvoor is zo'n workshop eigenlijk te kort. Zo'n dag staat toch vooral in het teken van ontmoeting, goed luisteren en vervolgens reflecteren naar je eigen houding en gedrag.'

Tip van Walter van der Linden: ontmoet, luister en reflecteer

Ons eerste rapportcijfer: 7,5

Milene, Koen, Ron en Walter gingen aan het eind van de dag met een goed gevoel naar huis: 'We staan er niet alleen voor. Er zijn heel veel collega's die met precies dezelfde dingen worstelen. Het is goed om dat af en toe met elkaar uit te wisselen.' Dat de workshops overwegend positief werden ontvangen, bleek ook uit de evaluatie. Bijna 80% van de deelnemers beoordeelde de studiedag als goed tot zeer goed, 20% als neutraal

en gemiddeld gaven de deelnemers een rapportcijfer van 7,5. Een mooi resultaat voor een 'eerste keer'. Er waren ook suggesties voor een volgende studiedag: maak (nog) meer gebruik van de praktijkvoorbeelden van de deelnemers, geef meer tijd voor de workshops en geef tips hoe je het 'geleerde' kunt vasthouden en verankeren in de waan van de dag. Uiteraard houden we daar bij een eventueel vervolg zoveel mogelijk rekening mee. ■

De **Studiedag Startende directeuren** is georganiseerd in samenwerking met Via Vinci en Interstudie NDO. De deelnemers konden kiezen uit zes workshops. Van Via Vinci waren dat de workshops *'Bent u een softe sukkel of een botte boer?'* en *'Hoe voorkomt u dat u ondergesneeuwd raakt?'*. En via Interstudie NDO konden deelnemers de workshops *'Bloopers voor beginners'* en *'Filosofie: dienstbaar of sloofje van de zaak?'* volgen.

Ook Vf/Pf bood twee workshops aan. De workshop 'Effectieve feedback bij verzuimsituaties' kwam voor rekening van regioadviseur Els Hoevenaar en re-integratiedeskundige Marilou Pardoën. De workshop 'Conflicthantering' werd gegeven door regioadviseurs Leon Coenen en Ger Smeets. De samenwerking met de twee opleidings- en trainingsinstituten was volgens Leon en Ger goed. 'We hebben er samen een mooie, leerzame dag van gemaakt. Helaas begon die met een bommelding in Den Bosch, waardoor bij de start wat improvisatie nodig was en we niet parallel eindigden. Maar alle workshopleiders zijn er desondanks in geslaagd om de mensen te boeien. De ervaring heeft ons gesterkt in de ambitie om in het najaar een tweede studiedag te organiseren. We blijven goed luisteren naar de signalen uit het veld, want dat is bepalend voor een toekomstig aanbod aan workshops.' Wilt u op de hoogte blijven? Kijk dan op www.vf-pf.nl.

Overzicht regioteams

Regioteam Noord

Regioadviseurs

- Henk de Boer
045 - 579 86 86
- Herma Boersma-van der Grijn
045 - 579 87 94
- Marjo Visser
045 - 579 71 67
- Rita Baan
045 - 579 89 63
- Jolanda van den Bosch-Lambregts
045 - 579 71 34
- Geerte Kalis
045 - 579 89 28
- Eelke Solle
045 - 579 89 36

Re-integratiedeskundigen

- Helmke Sciarone
045 - 579 84 25
- Peter Wind
045 - 579 84 56
- Annie Bos-Oldenhuis
045 - 579 89 15
- Mariska van Leeuwen-Menting
045 - 579 56 70

Regioteam Zuid

Regioadviseurs

- Eef Dupont
045 - 579 86 87
- Ellen Schaap
045 - 579 71 45
- Berry Bosman
045 - 579 86 91
- Leon Coenen
045 - 579 88 27
- Els Hoevenaars
045 - 579 84 15
- Karin Monteban
045 - 579 88 61
- Ger Smeets
045 - 579 88 28
- Adrion de Wit-van de Graaf
045 - 579 86 88

Re-integratiedeskundigen

- Willem van Ineveld
045 - 579 89 40
- Marilou Pardoën-Janssen
045 - 579 89 52
- Rosemarie van der Vegte
045 - 579 89 56
- Steef Fillié
045 - 579 88 30